

νεργούσιν αἱ πλέον διάφοροι τέχνηαι καὶ ἐπιστήμαι ἐξ ἄγνου ἔρωτος, ἵνα ἀποτελέσωσιν ἔργον, ὅπερ θὰ ἦτο ἀδύνατον εἰς ἕνα ἄτομον, τὰ δὲ μέσα χρησιμοποιῶνται ἐν μέρει μὲν ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς τοῦ Γερμανικοῦ Κράτους, ἐν μέρει δὲ ὑπὸ τῆς Βασιλικῆς Πρωσικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, ἐν μέρει τέλος ὑπὸ τοῦ Πρωσικοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ὅπερ πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ τριγωνισμοῦ τῆς Ἀττικῆς ἐχορήγησεν 28,000 δραχμῶν διὰ τὰ προσεχῆ ἔτη.

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΟΝ ΚΑΛΕΝΔΑΡΙΟΝ

Μάρτιος.

Ἀρχομένου τοῦ μηνὸς τούτου καθορᾶται ἐν μεσουκτιόις ὥραις ὁ παρὰ πᾶσι γνωστὸς ἀστερισμὸς τῆς μεγάλης Ἀρκτοῦ πρὸς τὸ βόρειον μέρος τοῦ οὐρανόου θόλου. Ἡ μεγάλη Ἀρκτος, ἀποτελουμένη ἐξ ἑπτὰ λίαν εὐδιακριτῶν ἀστέρων καὶ οὕσα ὡς ἡ ἀφειρητρία ἐξ ἧς δρωμάμεθα πρὸς εὐρεσιν καὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων, δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς συγκειμένη ἐκ δύο μερῶν: τοῦ σώματος, ἔχοντος περίπου ὄψιν τετραγώνου, καὶ τῆς οὐρᾶς αὐτῆς, ἧτις διὰ τῶν τριῶν ἀστέρων τῆς φαίνεται ὡς παρέκτασις πλευρᾶς τινος τοῦ τετραγώνου. Ὁ μέσος ἐν τῇ οὐρᾷ τῆς μεγάλης Ἀρκτοῦ ἀστὴρ φέρων τὸ ἀραβικὸν ὄνομα *Mizar* (*Mizar*) εἶνε ἀξιολογώτατος ἑγγύτατα αὐτοῦ δηλονότι ὑπάρχει μικρὸς τις ἀστερίσκος Ἀλκὸρ καλούμενος καὶ ὑπὸ τῶν Περσῶν *Saidak* (*Saidak*) τουτέστι *δοκιμαστής*, διότι δι' αὐτοῦ δύναται τις νὰ ἐνοήσῃ ἂν ἀμιλλᾶται πρὸς τὸν Λυγκέα κατὰ τὴν δξυδέρκειαν, ἢ ἂν, μὴ διακρίνων αὐτὸν, ἔχῃ ἀμβλυτέρην τὴν ὄρασιν. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ *Mizar* ὅστις διὰ ψιλῶν ὀφθαλμῶν φαίνεται ἀπλοῦς, δι' ἰσχυρῶν τηλεσκοπίων ἀπεκαλύφθη συνιστάμενος ἐκ δύο ἀστέρων λίαν ἐγγύς ἀλλήλων κειμένων καὶ τοῦ ἑνὸς περὶ τὸν ἕτερον ὡς περὶ κέντρον βαρύτητος περιστροφόμενου. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι ἀστέρες *διπλοῖ*

ἢ *δυναδικοὶ* ὑπὸ τῶν ἀστρονόμων καλούμενοι οἵτινες διὰ ψιλῶν ὀφθαλμῶν φαίνονται ὡς ἀπλᾶς στιγμαὶ στίλβουσαι ἐπὶ τοῦ στερεώματος.

Ἐὰν νῦν στρέψωμεν βορειότερον καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ τὰ βλέμματα ἡμῶν, θέλομεν εὐχερῶς ἀνευρῆν τὴν λεγομένην *μικρὰν Ἀρκτον* ἔχουσαν τὸ αὐτὸ μὲν ἀλλὰ μικρότερον σχῆμα ἐν ἀντιθέτῳ δὲ φορᾷ. Τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς ταύτης κατέχει ὁ ἀξιοσημείωτος *Πολικὸς ἀστὴρ*, ὅστις ἐστὶν οἰνοειδὲς ὁ σπρόφιγξ τοῦ νοητοῦ ἄξονος περὶ ὃν ἡ Γῆ τελεῖ τὴν ἡμερησίαν αὐτῆς περιφορὰν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ *Πολικὸς ἀστὴρ* τυγχάνει ἰσάμενος σχεδὸν ἐπὶ τῆς παρεκτάσεως τοῦ ἄξονος τῆς Γῆς, φαίνεται ἡμῖν ἀκίνητος· ἀλλ' ἐάν τις μετὰ προσοχῆς ἐφ' ἱκανὸν χρόνον παρατηρήσῃ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου, θέλει ἀνακαλύψῃ ὅτι καὶ οὗτος περιγράφει μικρὸν τινα κύκλον περὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ ὄντα οὐρανόου πόλον. Ἡ δὲ περιστροφή τῶν ἀστέρων περὶ τὸν *Πολικὸν ἀστὴρα* εἶνε οὐχὶ πραγματικὴ ἀλλὰ φαινομένη ἕνεκα τῆς περιστροφικῆς κινήσεως τῆς Γῆς ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς περὶ τὸν ἄξονά της, ὅστις ὡς ἐρρήθη κεῖται ἀντικρὺ τοῦ *Πολικοῦ ἀστέρος*.

Πρὸς τὸ μεσημβρινοδυτικὸν μέρος τῆς οὐρᾶς τῆς μεγάλης Ἀρκτοῦ στρεφόμενοι νῦν βλέπομεν τρεῖς ἀστέρας ἀνήκοντάς εἰς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ *Βοώτου*, ὧν ὁ μέγιστος ἐστὶ μεσημβρινώτερον κείμενος εἶνε ὁ Ἀρκτοῦρος, παρέχων λίαν ζωηρὰν λάμψιν ἐρυθροῦ χρώματος. Πρὸς τὸ ἀντίθετον δὲ μέρος τούτου τοῦ ἀστερισμοῦ, ἦτοι λίαν νοτιοανατολικῶς, εὐρίσκομεν τὸν καὶ ἄλλοτε μνημονευθέντα κυριώτατον ἀστὴρα τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ μεγάλου Ἀέοντος *Βασιλίσκορ*.

Περὶ τῶν ἀστέρων τούτων τῶν καὶ κατὰ τοὺς λοιποὺς μῆνας διακρινομένων ἐποιήσαμεθα λόγον ἐνταῦθα ὡς μὴ ἐπιπροσθούντος κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον τοῦ σεληναίου φωτὸς πρὸς ἐπισκότησιν αὐτῶν καὶ διὰ τοῦτο ὄντων νῦν εὐδιακριτωτέρων.

Π. Κ.

Ο ΓΕΡΩΝ ΨΩΜΟΖΗΤΗΣ

Ἔνας γέρον στρατιώτης μὲ τοῦ ζήτουλα τὸν δίσκο, ἔς τὸ βᾶθδι ἀκουμβισμένος καὶ μὲ τὸ σακκὶ ἔς τὸν ὄμον, ἔλεγε ἔς ἕνα παιδάκι, ποῦ τοῦ ἔδειχνε τὸν δρόμον:

«Μὴ, παιδάκι μου, μὴν τρέχῃς καὶ πολὺ ὀπίσω μνήσκω!

«Βῆς' ἐσὺ εὐτυχημένο... τὰ μ'κατάκια σου τὰ ἔχεις,

«γερά ἔχεις ποδάρικια κ' ἐλαφρὸ σὰν λάφι τρέχεις...

«Ἐγὼ ἔχασα τὸ φῶς μου ἔς τοῦ Μεσολλογίου τὴν πόλι,

«καὶ τὸ ἕνα μου ποδᾶρι μὲ τὸ ἄρπαξε τὸ βόλι...

«Ποῦ νὰ εἶμασθε, παιδί μου; εἶναι νύκτα; εἶναι ἡμέρα;»

— «Νύκτα εἶναι... Ἦς τὸ Ἀνάπλι ἐξυγώσαμε, πατέρα.»

— «Ἦς τὸ Ἀνάπλι;» — «Κλαίεις, γέρο;» — «Τὰ παληὰ μου ἐνθυμοῦμαι...»

«τ' ἤμουν πρῶτα, τ' εἶμαι τώρα στέκομαι καὶ συλλογοῦμαι.

«Ἦς τὸ Ἀνάπλι!!! ἐγὼ πρῶτος καὶ μὲ τὸ σπαθὶ ἔς τὸ στόμα

«πήδησα ἔς τὸ Παλαμῆδι.»

«ἀπὸ ἕνα ἔς ἄλλον θράχον πρῶτα ρίπτουμον σὰν φίδι,
καὶ σηκῶν μόλις τῶρα τὸ βαρύνερό μου σῶμα.

«Ἐτυφλώθηκα. . . δὲν βλέπω τῆς Ἑλλάδος τὰ βουνά,
καὶ ὁ ἐλεύθερός της ἥλιος ἔς τὰ ματάκια μου δὲν λάμπει·
ἀδενδροσκεπάσται, ὠραῖοι κ' αἵματοβρεμένοι κάμποι,
αεὶς σὰς τῶρα κόσμος ἄλλος ζωὴ ἡσυχὴ περῶν.

«Ἐγὼ μόνος εἰς τοὺς δρόμους τρέχω καὶ ψωμοζητῶ,
ἔς τὰ ἐρημοκλήσια μέσα καὶ ἔς τοὺς τάφους ξενικτῶ.

«Παντοῦ εἴμ' ἀποξίμμενος·

«ξένος εἶμαι ἔς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἔς τὸ σπῆτι μ' εἶμαι ξένος.

«Ὅλος ἄλλαξεν ὁ κόσμος, καὶ αὐτῆς μας τῆς ἡμέρας
τὰ παιδιὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν γνωρίζουν τοὺς πατέρας·

«τὰς θυσίας, τοὺς ἀγῶνας ἔχεχσαν τῶν παλαιῶν,
καὶ τὸν πλοῦτον ἔχουν ὅλοι διὰ μόνον τοὺς θεόν.

«Προσπαθῶ τουκάκου ναῦρω ἕνα φίλο τοῦ παλαιοῦ μας
«τοῦ ἥρωϊκοῦ καιροῦ μας·

«ἄλλοι πέθαναν καὶ ἄλλοι ζοῦν ἀπ' ὅλους ξεχασμένοι,
ὅπου κ' ἂν σταθῶ μὲ σπρώχνουν, μὲ περιγελοῦν οἱ ξένοι.

«Ξένοι, μὴν περιγελάτε τὰ χυμένα μου τὰ μάτια,
«τὸ σπασμένο μου ποδάρι!

«τοῦ μεγάλου Μπότσαρή μας ἤμουν πρῶτο παλληκάρι.

«Ἡ παλιὰ μου φουστανέλλα, ὅπου βλέπετε κομμάτια,
«χάρισμα τοῦ Καραϊσκού, ἀπὸ δόξα μὲ σκεπάζει·

«τὸ σπαθὶ αὐτὸ ποῦ φέρω ἔς τὸ πλευρό μου κρεμαστό,
«ἂν δὲν ἦναι μὲ χρυσάφια, μὲ κοράλια σκεπαστό,

«εἶν' ἐνθύμησις φιλίας τοῦ Ἐμμανουὴλ Τομπάζη.»

«Ἦρωες ἐξακουσμένοι!

καὶ ἂν ἦσθε πεθαμένοι,

ἔς τὴν ἐνθύμησιν τοῦ κόσμου, ἔς τὴν ἐνθύμησίν μας ζῆτε!

Πέθαναν, κ' ἂν ζοῦν ἀκόμα, ὅσοι ἄτιμοι πολῖται
εἰς τοὺς τάφους σας πατοῦν·

νὰ κληρονομήσουν ὅλας τὰς θυσίας σας ζητοῦν,
καὶ ἀφίουν τῆς πατρίδος τοὺς πατέρας, τοὺς προμάχους,

νὰ ψωμοζητοῦν ἔς τὰς πόλεις καὶ νὰ ξενικτοῦν ἔς τοὺς βράχους!¹

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Ἡ κοινωνία πλάττει τὸν ἄνθρωπον κατὰ τὴν ἰδίαν της ὁμοίωσιν καὶ εἰκόνα, καταδιώκουσα αὐτὸν διὰ τῆς ἀσπλάγχχνου εἰρωνείας της, ἥτις πᾶν αἰσθημα μακραίνει καὶ σβύνει πᾶσαν ἡμῶν πίστιν. Τὸ ψυχρὸν αὐτῆς βλέμμα διώκει τὸν ἐνθουσιασμόν, ἐκμυζᾷ καὶ ἐκριζώνει ἕνα πρὸς ἕνα τοὺς εὐγενεστέρους τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας πόθους. Ἀφοῦ δὲ οὕτω γυμνώσῃ τὸν ἄνθρωπον ἢ κοινωνία, καὶ ἴδῃ αὐτὸν ἀπογοητευθέντα, πεπηγότα, ἄνευ καρδίας, ἄνευ παθῶν, ἄνευ πίστεως καὶ ἄνευ ἀρετῆς, τότε τὸν παραδέχεται μεταξὺ τῶν ἐκλεκτῶν της καὶ λέγει αὐτῷ μεθ' ὑπερηφανείας· *Γέγονας ὡς τις ἐξ ἡμῶν.* (Κ^α de Girardin).

* * Ὁ λόγος δι' οὗ πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπαρέσκουσιν εἰς τοὺς ἄλλους εἶναι ὅτι ἀρέσκουσιν ὑπὲρ τὸ μέτρον εἰς ἑαυτούς. (D'Aguesseau).

* * Ἡ ἀμάθεια τῶν πολλῶν εἶναι τὸ θεμέ-

1. Ἀλέξανδρος Σούτσος.

λιον ἐφ' οὗ κτίζει τὰ ἀνάκτορά του ὁ δεσποτισμός.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Περιγραφή ἐπισήμου Κινεζικοῦ γεύματος.

Κατὰ πρῶτον παρατίθεται εἰς τὴν τράπεζαν εἰδὸς τι πύργου τετραγώνου κατασκευασμένου ἐκ τεμαχίων χηνῶς καὶ ἰχθύος· συνάμα δὲ μεγάλη παροψὶς περιέχουσα κοψίδια μικρὰ ἐντοσθίων καὶ ὠὰ ἐψημένα σφιγκτὰ, βαθύχροα καὶ ἐντὸς ἀσβέστου διατηρούμενα. Μετὰ ταῦτα ἐρχονται σῖτος καὶ κριθή, ὀξειδάτα, ὀστρακοδέρματα ἄγνωστα ἐν Εὐρώπῃ, κνίριδες τεράστια καὶ ὀπῶρκι ζαχαρόπηκτοι, ἅπερ ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ σαλατικά τῆς τῶν Εὐρωπαϊκῶν τραπέζης. Τρώγουσι δὲ ταῦτα πάντα διὰ ῥαβδίων ἐξ ἐλεφαντίνου ὁστοῦ ἅπερ οἱ συνδαιτυμόνες αὐτοὶ μεθ' ἑαυτῶν φέρουσιν.

Ἐπειτα εἰς ἕκαστον τῶν προσκεκλημένων δίδεται *πιατέλλον* καὶ *κοχλιάριον* ἐκ πορσελά-